

Brussel, 10.10.2012
COM(2012) 581 final

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

**INSTRUMENT VOOR PRETOETREDINGSSTEUN (IPA)
HERZIEN INDICATIEF FINANCIËEL MEERJARENKADER VOOR 2013**

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

INSTRUMENT VOOR PRETOETREDINGSSTEUN (IPA) HERZIEN INDICATIEF FINANCIËEL MEERJARENKADER VOOR 2013

Inleiding

Het indicatief financieel meerjarenkader (MIFF) voor het instrument voor pretoetredingssteun (IPA) moet informatie geven over de indicatieve verdeling van het totale IPA-budget dat de Commissie voorstelt overeenkomstig artikel 5 van de IPA-Verordening (EG) nr. 1085/2006¹. Het MIFF vormt de schakel tussen het politieke kader van het uitbreidingspakket en het begrotingsproces. Per begunstigd land, per meerbegunstigdenprogramma en voor de afdeling grensoverschrijdende samenwerking wordt een indicatief meerjarenplan (MIPD) vastgesteld aan de hand waarvan de pretoetredingssteun wordt verstrekt. Daarin wordt rekening gehouden met de in het MIFF voorgestelde indicatieve verdeling.

Het MIFF is gebaseerd op een doorlopende programmeringscyclus van drie jaar. Onder normale omstandigheden wordt in het laatste kwartaal van jaar N-2 in het kader van het uitbreidingspakket een MIFF gepresenteerd voor de jaren N, N+1 en N+2. Dit MIFF is een voorstel voor de financiële vertaling van de politieke prioriteiten die in het pakket zelf zijn opgenomen, waarbij rekening wordt gehouden met het financiële kader. Aangezien 2013 het laatste begrotingsjaar van het IPA is, omvat het MIFF alleen de voor dat jaar geplande veranderingen. Het geeft aan hoe in 2013 het budget voor pretoetredingssteun per land en per afdeling wordt verdeeld en geeft een indicatie van het budget voor de meerbegunstigdenprogramma's en de ondersteunende uitgaven.

Evenals in voorgaande jaren is het MIFF gebaseerd op de huidige status van de betrokken landen. Het MIFF is dus aangepast aan de statuswijziging van Servië, dat in februari 2012 kandidaat-lidstaat werd², en gaat uit van een verwachte toetredingsdatum voor Kroatië van 1 juli 2013.

De algemene politieke prioriteiten voor het pretoetredingsproces worden vastgesteld in de toetredingspartnerschappen en de Europese partnerschappen, de jaarlijkse voortgangsverslagen en het strategiedocument over de uitbreiding, onderdeel van het uitbreidingspakket dat ieder najaar aan het Europees Parlement en de Raad wordt voorgelegd.

---

¹ PB L 201 van 31.7.2006, blz. 82.

² De afdelingen III, IV en V worden opengesteld voor Servië na goedkeuring door de Raad en het Europees Parlement van de wijziging van Verordening (EG) nr. 1085/2006 die de Commissie heeft voorgesteld in COM(2012) 329 van 20 juni 2012.

Strategische financiële programmering

1. VERDELING VAN DE MIDDELEN OVER DE LANDEN

Het uitgangspunt voor de toewijzingen in 2007 was de verbintenis van de Commissie dat geen enkel begunstigd land in 2007 minder zou ontvangen dan in 2006, en dat Albanië en Bosnië-Herzegovina niet minder zouden ontvangen dan het jaargemiddelde van de financiering die beide landen in 2004, 2005 en 2006 hadden gekregen. Dit laatste punt houdt verband met het feit dat de financiering voor die landen al grotendeels in 2004 werd uitgekeerd.

De cijfers voor 2008 en later zijn berekend op basis van de toewijzingen per hoofd van de bevolking die in het verleden zijn genoemd als representatief voor de behoeften en de impact. Aldus gemeten zijn de toewijzingen per hoofd van de bevolking van de potentiële kandidaat-lidstaten van de Westelijke Balkan gedurende de periode van het huidige financiële kader gestegen tot boven het gemiddelde voor 2004-2006 van 23 euro per hoofd van de bevolking (prijspeil 2004), dat zij uit hoofde van Cards ontvingen³. De totale verdeling van de middelen over de verschillende landen is gehandhaafd, met uitzondering van Kosovo⁴, dat extra IPA-middelen heeft ontvangen. In 2008 heeft de begrotingsautoriteit 60 miljoen euro toegekend in het kader van een bredere beschikbaarstelling van nieuwe middelen om de stabiliteit en de ontwikkeling van Kosovo te ondersteunen. Deze steun werd aangevuld met een overschrijving van nog eens 60 miljoen euro van niet-benutte kredieten voor macrofinanciële bijstand. In 2009 werd nog eens 40 miljoen euro vastgelegd in aansluiting op de donorconferentie van juli 2008.

Voor Kroatië en de voormalige Joegoslavische republiek Macedonië wordt ruim 30 euro per hoofd van de bevolking (prijspeil 2004) toegewezen. Voor Kroatië wordt dit peil gedurende de periode gehandhaafd. Gezien de verwachte toetreding van Kroatië op 1 juli 2013 wordt de IPA-toewijzing voor Kroatië verminderd tot de helft van de oorspronkelijk voorziene bedragen, met uitzondering van de afdeling plattelandsontwikkeling, waarvoor de volledige toewijzing voor 2013 op het oorspronkelijk vastgestelde peil blijft. Voor de voormalige Joegoslavische republiek Macedonië blijft de financiering per hoofd van de bevolking toenemen, omdat voor de opbouw van een goed bestuur een minimumfinanciering noodzakelijk is ongeacht de omvang van het land.

Voor Montenegro ligt de financiering per hoofd van de bevolking hoger dan voor de andere landen, omdat voor het opbouwen van adequate overheidsdiensten een minimumfinanciering noodzakelijk is, ongeacht de omvang van het land.

Voor Turkije wordt het steunvolume per hoofd van de bevolking over de periode 2007-2013 geleidelijk verhoogd, rekening houdend met de omvang en de absorptiecapaciteit van het land.

IJsland neemt een uitzonderingspositie in onder de kandidaat-lidstaten door de mate waarin het de EU-wetgeving reeds heeft ingevoerd in het kader van de Europese Economische Ruimte en door het economische en sociale ontwikkelingspeil van het land. Daarom is

---

³ Het Cards-programma (Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilisation) liep van 2000 tot 2006 en was de voorloper van het IPA in de regio.

⁴ Deze benaming laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet, en is in overeenstemming met Resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

afgesproken dat het land uitsluitend IPA-bijstand zal krijgen voor afdeling I, te beheren door de Commissie. De financiering geldt voor drie jaar en is in 2011 begonnen.

2. VERDELING VAN DE MIDDELEN OVER DE AFDELINGEN

De IPA-middelen worden verstrekt voor de volgende vijf afdelingen: I – Omschakeling en institutionele opbouw; II – Grensoverschrijdende samenwerking; III – Regionale ontwikkeling; IV – Ontwikkeling van het menselijk potentieel; V – Plattelandsontwikkeling.

Afdeling I, Omschakeling en institutionele opbouw, omvat alle maatregelen voor institutionele opbouw en investeringen in verband met het acquis. Dit helpt de begunstigde landen bij de opbouw van bestuurlijke en justitiële capaciteit en steunt aan de hand van een prioriteitenlijst samenwerkingsmaatregelen die niet uitdrukkelijk onder andere afdelingen vallen.

Afdeling II, Grensoverschrijdende samenwerking, steunt grensoverschrijdende activiteiten tussen de begunstigde landen onderling en tussen de begunstigde landen en de lidstaten en omvat ook de eventuele deelname van IPA-begunstigden aan programma's van het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO) voor transnationale samenwerking, in het kader van de doelstelling inzake territoriale samenwerking van de structuurfondsen, en zeebekkenprogramma's van het Europees nabuurschaps- en partnerschapsinstrument (ENPI), naargelang van het geval.

De afdelingen III en IV staan alleen open voor kandidaat-lidstaten en zijn bedoeld om deze voor te bereiden op de programmering, de tenuitvoerlegging en het beheer van de structuurfondsen, het Cohesiefonds en het Fonds voor plattelandsontwikkeling vanaf de toetreding. Daarom worden zo veel mogelijk dezelfde tenuitvoerleggingsmethoden gebruikt als voor deze fondsen, voor zover de regels voor externe steun dat toelaten. Met name afdeling III, Regionale ontwikkeling, sluit zo nauw mogelijk aan bij het EFRO en het Cohesiefonds. Afdeling IV, Ontwikkeling van het menselijk potentieel, bereidt de kandidaat-lidstaten voor op de uitvoering van het Europees Sociaal Fonds in het kader van de Europese werkgelegenheidsstrategie. Afdeling V, Plattelandsontwikkeling, helpt de kandidaat-lidstaten zich voor te bereiden op door de EU gefinancierde programma's voor plattelandsontwikkeling na de toetreding, door pretoetredingssteun te verstrekken aan de hand van systemen die zoveel mogelijk overeenstemmen met die welke na de toetreding moeten worden geïmplementeerd.

Bij de verdeling over de verschillende afdelingen is rekening gehouden met de vorderingen van de systemen voor gedecentraliseerd beheer die nodig zijn voor de implementatie van de afdelingen III, IV en V in de huidige kandidaat-lidstaten en met het beginsel dat de financiering uit afdeling II die verband houdt met grensoverschrijdende samenwerking met de lidstaten, moet overeenstemmen met de overeenkomstige EFRO-middelen uit begrotingsonderdeel 1b.

3. OVERIGE TOEWIJZINGEN

Ondersteunende uitgaven

Dit budget omvat de administratieve kosten die direct verband houden met de implementatie van het IPA.

Toewijzingen voor meerbegunstigdenprogramma's

De meerbegunstigdenprogramma's in het kader van afdeling I zijn bedoeld om de nationale programma's aan te vullen en de multilaterale betrekkingen binnen de Westelijke Balkan en Turkije te versterken. De strategie is toegespitst op cruciale terreinen voor de Europese integratie en stabiliteit in de regio en op problemen waarvoor samenwerking tussen de landen noodzakelijk is. Uit deze toewijzing worden programma's gefinancierd die een regionale impact hebben en/of voordeel kunnen hebben bij schaalvergroting of vergroting van het toepassingsbereik wanneer zij horizontaal in een aantal begunstigde landen worden uitgevoerd.

Meerbegunstigdenprogramma's dienen onder meer ter ondersteuning van de Regionale Hogeschool voor Bestuurskunde, de Midden-Europese vrijhandelsovereenkomst (CEFTA), de Regionale Samenwerkingsraad (RCC), de bestrijding van georganiseerde misdaad, Erasmusbeurzen en het hoger onderwijs. Zij dienen ook als basis voor de faciliteit voor het maatschappelijk middenveld, waarin steun uit de nationale programma's en de meerbegunstigdenprogramma's van het IPA wordt gecombineerd. De institutionele opbouw voor de Westelijke Balkan, Turkije en IJsland wordt gesteund via Taiex. Ook worden middelen uitgetrokken voor audit en evaluatie van regionale en nationale programma's en voor activiteiten op het gebied van informatie en communicatie. Een substantieel deel van de regionale en horizontale toewijzing zal blijven gaan naar investeringen voor kleine en middelgrote ondernemingen, energiezuinigheid en infrastructuurontwikkeling, en zal worden verstrekt in nauwe samenwerking met de Europese Investeringsbank en andere internationale financiële instellingen. Deze steun wordt gecoördineerd binnen het investeringskader voor de Westelijke Balkan, dat eind 2009 is opgezet ter verbetering van de coördinatie en de samenwerking tussen donoren en internationale financiële instellingen die op de Westelijke Balkan actief zijn. Vanaf 2010 zal een deel van afdeling II, namelijk de deelname van landen aan de EFRO-programma's voor grensoverschrijdende samenwerking voor het Middellandse Zeegebied en voor Zuidoost-Europa, als een meerbegunstigdenprogramma worden uitgevoerd, hetgeen de tenuitvoerlegging zal vergemakkelijken.

Toelichting bij de cijfers

In de volgende tabel worden de cijfers opgegeven in huidige prijzen, in euro's. De tabel vermeldt de toewijzingen per land en per afdeling, en de middelen voor het meerbegunstigdenprogramma en de ondersteuningsuitgaven voor 2013 volgens de ontwerpbegroting voor dat jaar. Voor alle duidelijkheid zijn tevens de definitieve cijfers van de vastleggingen voor de voorgaande jaren en de bijgewerkte cijfers voor 2012 opgenomen.

Herzien indicatief financieel meerjarenkader: uitsplitsing van het budget voor het instrument voor pretoetredingssteun 2013-2013 in toewijzingen per land en per afdeling

<i>Land/afdeling</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
<i>Kandidaat-lidstaten</i>							
<i>KROATIË</i>							
<i>Omschakeling en institutionele opbouw</i>	<i>49 611 775</i>	<i>45 374 274</i>	<i>45 601 430</i>	<i>39 483 458</i>	<i>39 959 128</i>	<i>39 969 161</i>	<i>17 437 970</i>
<i>Grensoverschrijdende samenwerking</i>	<i>9 688 225</i>	<i>14 725 726</i>	<i>15 898 570</i>	<i>15 601 136</i>	<i>15 869 158</i>	<i>16 442 542</i>	<i>9 749 192</i>
<i>Regionale ontwikkeling</i>	<i>45 050 000</i>	<i>47 600 000</i>	<i>49 700 000</i>	<i>56 800 000</i>	<i>58 200 000</i>	<i>57 453 890</i>	<i>30 088 235</i>
<i>Ontwikkeling van het menselijk potentieel</i>	<i>11 377 000</i>	<i>12 700 000</i>	<i>14 200 000</i>	<i>15 700 000</i>	<i>16 000 000</i>	<i>15 899 000</i>	<i>8 546 000</i>
<i>Plattelandsontwikkeling</i>	<i>25 500 000</i>	<i>25 600 000</i>	<i>25 800 000</i>	<i>26 000 000</i>	<i>26 500 000</i>	<i>25 820 793</i>	<i>27 700 000</i>
<i>TOTAAL</i>	<i>141 227 000</i>	<i>146 000 000</i>	<i>151 200 000</i>	<i>153 584 594</i>	<i>156 528 286</i>	<i>155 585 386</i>	<i>93 521 397⁵</i>
<i>DE VOORMALIGE JOEGOSLAVISCHE REPUBLIEK MACEDONIË</i>							
<i>Omschakeling en institutionele opbouw</i>	<i>41 641 613</i>	<i>41 122 001</i>	<i>39 310 500</i>	<i>36 917 068</i>	<i>29 403 410</i>	<i>28 659 161</i>	<i>27 058 357</i>
<i>Grensoverschrijdende samenwerking</i>	<i>4 158 387</i>	<i>4 077 999</i>	<i>4 371 501</i>	<i>4 467 526</i>	<i>4 524 876</i>	<i>3 583 373</i>	<i>5 093 041</i>
<i>Regionale ontwikkeling</i>	<i>7 400 000</i>	<i>12 300 000</i>	<i>20 800 000</i>	<i>29 400 000</i>	<i>39 300 000</i>	<i>40 949 983</i>	<i>50 276 471</i>

⁵ 50% van de initiële toewijzing voor 2013 voor de afdelingen I tot en met IV en 100% van de initiële toewijzing voor afdeling V.

Land/afdeling	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Ontwikkeling van het menselijk potentieel</i>	3 200 000	6 000 000	7 100 000	8 400 000	8 800 000	10 288 000	10 636 000
<i>Plattelandsontwikkeling</i>	2 100 000	6 700 000	10 200 000	12 500 000	16 000 000	17 991 604	20 157 737
TOTAAL	58 500 000	70 200 000	81 782 001	91 684 594	98 028 286	101 472 121	113 221 606

IJSLAND							
<i>Omschakeling en institutionele opbouw</i>					12 000 000	11 997 400	5 810 415
TOTAAL					12 000 000	11 997 400	5 810 415
MONTENEGRO							
<i>Omschakeling en institutionele opbouw</i>	27 490 504	28 112 552	29 832 179⁶	29 838 823	29 843 599	16 346 471	5 073 420
<i>Grensoverschrijdende samenwerking</i>	3 909 496	4 487 448	4 667 821	3 682 690	4 310 344	4 588 551	4 668 687
<i>Regionale ontwikkeling</i>						7 982 738	14 752 941
<i>Ontwikkeling van het menselijk potentieel</i>						2 775 000	2 808 000

⁶ Met inbegrip van 1,2 miljoen euro aan extra middelen afkomstig uit eerdere programma's.

Land/afdeling	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Plattelandsontwikkeling</i>						3 258 308⁷	7 285 467
TOTAAL	31 400 000	32 600 000	34 500 000	33 521 513	34 153 943	34 951 068	34 588 515
SERVIË							
<i>Omschakeling en institutionele opbouw</i>	181 496 352	179 441 314	182 551 643	186 206 679	190 556 810	190 600 995	196 683 533
<i>Grensoverschrijdende samenwerking</i>	8 203 648	11 458 686	12 248 357	11 751 753	11 322 790	11 497 244	11 630 694
<i>Regionale ontwikkeling</i>							
<i>Ontwikkeling van het menselijk potentieel</i>							
<i>Plattelandsontwikkeling</i>							
TOTAAL	189 700 000	190 900 000	194 800 000	197 958 432	201 879 600	202 098 239	208 314 227
TURKIJE							
<i>Omschakeling en institutionele opbouw</i>	256 702 720	256 125 297	239 550 810	217 809 826	231 268 023	227 499 161	238 500 014
<i>Grensoverschrijdende samenwerking</i>	2 097 280	2 874 709	3 049 190	3 090 174	5 131 977	2 174 617	2 218 109

⁷ De overdracht van deze fondsen van de afdeling plattelandsontwikkeling naar de afdeling Omschakeling en institutionele opbouw is in gang gezet.

<i>Land/afdeling</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
<i>Regionale ontwikkeling</i>	<i>167 500 000</i>	<i>173 800 000</i>	<i>182 700 000</i>	<i>238 100 000</i>	<i>293 400 000</i>	<i>356 066 389</i>	<i>366 882 353</i>
<i>Ontwikkeling van het menselijk potentieel</i>	<i>50 200 000</i>	<i>52 900 000</i>	<i>55 600 000</i>	<i>63 400 000</i>	<i>77 600 000</i>	<i>83 188 000</i>	<i>91 167 077</i>
<i>Plattelandsonwikkeling</i>	<i>20 700 000</i>	<i>53 000 000</i>	<i>85 500 000</i>	<i>131 300 000</i>	<i>172 500 000</i>	<i>187 387 295</i>	<i>204 184 796</i>
TOTAAL	<i>497 200 000</i>	<i>538 700 006</i>	<i>566 400 000</i>	<i>653 700 000</i>	<i>779 900 000</i>	<i>856 315 462</i>	<i>902 952 349</i>
Potentiële kandidaat-lidstaten							
ALBANIË							
<i>Omschakeling en institutionele opbouw</i>	<i>54 318 790</i>	<i>65 237 756⁸</i>	<i>71 360 000</i>	<i>84 200 000⁹</i>	<i>84 301 650</i>	<i>85 140 996</i>	<i>84 682 966</i>
<i>Grensoverschrijdende samenwerking</i>	<i>6 681 210</i>	<i>8 582 244</i>	<i>9 822 921</i>	<i>9 973 173</i>	<i>10 126 636</i>	<i>9 433 169</i>	<i>10 666 232</i>
TOTAAL	<i>61 000 000</i>	<i>73 820 000</i>	<i>81 182 921</i>	<i>94 173 173</i>	<i>94 428 286</i>	<i>94 574 165</i>	<i>95 349 198</i>
BOSNIË EN HERZEGOVINA							
<i>Omschakeling en institutionele opbouw</i>	<i>58 136 394</i>	<i>69 854 783</i>	<i>83 900 000</i>	<i>100 688 099</i>	<i>102 681 861</i>	<i>102 670 996</i>	<i>103 493 402</i>

⁸ Met inbegrip van 3,12 miljoen euro aan extra middelen afkomstig uit eerdere programma's.

⁹ Met inbegrip van 1,5 miljoen euro aan extra middelen afkomstig uit eerdere programma's.

<i>Land/afdeling</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
<i>Grensoverschrijdende samenwerking</i>	<i>3 963 606</i>	<i>4 945 217</i>	<i>5 207 746</i>	<i>4 696 495</i>	<i>4 746 425</i>	<i>5 197 353</i>	<i>5 342 041</i>
<i>TOTAAL</i>	<i>62 100 000</i>	<i>74 800 000</i>	<i>89 107 746</i>	<i>105 384 594</i>	<i>107 428 286</i>	<i>107 868 349</i>	<i>108 835 443</i>

KOSOVO							
<i>Omschakeling en institutionele opbouw</i>	<i>68 300 000</i>	<i>184 700 000</i>	<i>106 100 000</i>	<i>66 100 000</i>	<i>66 900 000</i>	<i>67 000 144</i>	<i>68 477 942</i>
<i>Grensoverschrijdende samenwerking</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1 200 000</i>	<i>1 800 000</i>	<i>1 800 000</i>	<i>2 987 731</i>
<i>TOTAAL</i>	<i>68 300 000</i>	<i>184 700 000</i>	<i>106 100 000</i>	<i>67 300 000</i>	<i>68 700 000</i>	<i>68 800 144</i>	<i>71 465 673</i>
TOTAAL LANDENPROGRAMMA'S							
	<i>1 109 427 000</i>	<i>1 311 720 006</i>	<i>1 305 072 668</i>	<i>1 397 306 900</i>	<i>1 553 046 687</i>	<i>1 633 662 334</i>	<i>1 634 058 823</i>
MEERBEGUNSTIGDENPROGRAMMA'S							
<i>Omschakeling en institutionele opbouw</i>	<i>129 571 000¹⁰</i>	<i>137 736 644¹¹</i>	<i>188 867 536¹²</i>	<i>141 706 551¹³</i>	<i>187 860 605¹⁴</i>	<i>207 031 122¹⁵</i>	<i>171 226 015</i>

¹⁰ Met inbegrip van 20,6 miljoen euro aan extra middelen afkomstig uit eerdere programma's.

¹¹ Met inbegrip van 2,0 miljoen euro aan extra middelen afkomstig uit eerdere programma's.

¹² Met inbegrip van 22,8 miljoen euro aan extra middelen afkomstig uit eerdere programma's.

<i>Land/afdeling</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
<i>Grensoverschrijdende samenwerking</i>	0	0	0	4 921 679	5 293 313	5 672 378	6 059 026
<i>ONDERSTEUNENDE UITGAVEN</i>							
	44 793 000	51 950 000	47 648 000	47 393 000	52 183 900	52 747 050	53 302 924
<i>TOTAAL-GENERAAL</i>							
	1 263 200 000	1 501 406 650	1 541 588 204	1 591 328 130	1 798 384 505	1 899 112 884	1 864 646 788

Cijfers in euro's (huidig prijsniveau)

¹³ Dit omvat een vermindering van 29 miljoen euro voor de voedselzekerheidsfaciliteit, die zal worden terugbetaald in 2011 (14 miljoen euro), 2012 (6 miljoen euro) en 2013 (9 miljoen euro). De in deze jaren terug te betalen middelen zullen worden toegewezen aan IJsland. Het cijfer omvat tevens 2,7 miljoen euro aan extra middelen afkomstig uit eerdere programma's.

¹⁴ Met inbegrip van 1,6 miljoen euro aan extra middelen afkomstig uit eerdere programma's.

¹⁵ Met inbegrip van 32,1 miljoen euro aan extra middelen afkomstig uit eerdere programma's.